

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2841/2553

นายสุรศักดิ์ ทรงไตรรัตนกุลโจทก์ เทสบาลเมืองคูคต กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 167, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. 2528 มาตรา 17, พ.ร.บ.ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 มาตรา 5

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์เป็นเพียงผู้เช่าอาคารราชพัสดุและชำระค่าภาษีแทนกรมธนารักษ์ตามสัญญาเช่าที่ กรมธนารักษ์ทำกับโจทก์ โจทก์ไม่ใช่ผู้รับการประเมินยอมไม่มีอำนาจฟ้อง ส่วนค่าฤชาธรรมเนียม แม้จะไม่มีคำขอของคู่ความฝ่ายใด ก็เป็นหน้าที่ของศาลจะต้องสั่งลงไว้ในคำพิพากษาหรือคำสั่ง ชี้ขาดคดีตาม ป.วิ.พ. มาตรา 167 วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.2528 มาตรา 17

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนการประเมินเรียกเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของจำเลยทั้งสอง ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันจ่ายเงินให้แก่โจทก์ที่โจทก์มีภาระหนี้ภาษีเพิ่มขึ้นจากการกระทำของ จำเลยทั้งสองจำนวน 91,350 บาท พร้อมเงินเพิ่มและดอกเบี้ยที่โจทก์มีภาระเพิ่มขึ้น กับดอกเบี้ย อัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยทั้งสองจะชำระเสร็จแก่ โจทก์ ศาลภาษีอากรกลางพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากร วินิจฉัยว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 มาตรา 5 กำหนดค่านิยามคำว่า "ผู้รับประเมิน" หมายความว่า บุคคลผู้พึงชำระค่าภาษี และมาตรา 40 วางหลักไว้ว่า ค่าภาษีนั้นให้เจ้าของทรัพย์สินเป็นผู้เสีย เจ้าของทรัพย์สินจึงเป็นผู้รับ ประเมินที่ต้องรับภาระภาษีโรงเรือนและที่ดินโดยตรงเพียงฝ่ายเดียว ตามคำฟ้องของโจทก์แสดง โดยแจ้งชัดว่า กรมธนารักษ์เป็นเจ้าของทรัพย์สินอาคารราชพัสดุที่ถูกประเมินค่า ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และยอมรับว่าตนมิใช่ผู้รับประเมิน รับฟังได้ว่า กรมธนารักษ์เป็นผู้รับ ประเมินตามกฎหมาย โจทก์มิใช่เป็นผู้มีหน้าที่ชำระค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินแต่อย่างใด การที่ โจทก์ต้องชำระค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินตามข้อ 5 แห่งสัญญาเช่าอาคารราชพัสดุ ก็เป็นเพียงการ ชำระค่าภาษีแทนกรมธนารักษ์ ซึ่งเป็นผู้รับประเมินตามกฎหมายเท่านั้น และหากกรมธนารักษ์ใน ฐานะผู้รับประเมินไม่พอใจในการประเมินก็ต้องยื่นคำร้องขอให้พิจารณาการประเมินนั้นใหม่ ด้วยตนเองหรือมอบฉันทะเป็นลายลักษณ์อักษรตามมาตรา 25 และมาตรา 37 แห่ง พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 แต่ตามคำฟ้องของโจทก์กลับไม่ปรากฏว่า กรมธนารักษ์ได้มอบฉันทะเป็นลายลักษณ์อักษรให้โจทก์ยื่นคำร้องขอให้พิจารณาการประเมินใหม่ กรณีย่อมต้องถือว่าจำนวนค่ารายปีและค่าภาษียุติตามการประเมินแล้ว และกรมธนารักษ์มิได้มีการ คัดค้านหรืออุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยต่อเจ้าพนักงานหรือคณะกรรมการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดตามกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรนั้นบัญญัติไว้ อันจะทำให้กรมธนารักษ์มี สิทธิที่จะฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากรได้ตามมาตรา 7 (1) และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. 2528 กรมธนารักษ์ในฐานะผู้รับประเมินมิได้ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ กรมธนารักษ์ไม่มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากรกลาง

โจทก์ซึ่งเป็นเพียงผู้เช่าอาคารราชพัสดุและชำระค่าภาษีแทนกรมธนารักษ์ย่อมไม่มีอำนาจฟ้อง ศาลภาษีอากรกลางมีคำสั่งว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องและพิพากษายกฟ้อง ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรเห็นฟ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น อนึ่ง ศาลภาษีอากรกลางมีคำสั่งยกฟ้องโจทก์โดยมิได้สั่งเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมไว้ เป็นการไม่ชอบ เพราะคำสั่งในเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมแม้จะไม่มีคำขอของคู่ความฝ่ายใด ก็เป็นหน้าที่ของศาลจะต้องสั่งลงไว้ในคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 167 วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. 2528 มาตรา 17 ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรเห็นสมควรแก้ไขให้ถูกต้อง พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

ไมตรี ศรีอรุณ · องอาจ โรจนสุพจน์ · อิศเรศ ชัยรัตน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2841/2553>